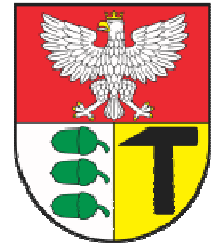

**Powiatowy Urząd Pracy
w Dąbrowie Górniczej**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY
W DĄBROWIE GÓRNICZEJ W 2007 ROKU**

Dąbrowa Górnicza, marzec 2008

SPIS TREŚCI

I.	CHARAKTERYSTYKA DĄBROWSKIEGO RYNKU PRACY	1
I.1.	DANE OGÓLNE	2
I.2.	STRUKTURA DĄBROWSKIEGO BEZROBOCIA	5
II.	DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W ZAKRESIE OGRANICZANIA BEZROBOCIA	15
II.1.	POŚREDNICTWO PRACY	16
II.2.	PORADNICTWO ZAWODOWE	19
II.3.	AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIU BEZROBOCIU	20
II.3.1	PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	21
II.3.2	PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO	28
II.4.	AKTYWIZACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	37
III.	PODNOSZENIE KWALIFIKACJI I WSPIERANIE ROZWOJU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W DĄBROWIE GÓRNICZEJ	38

**I. CHARAKTERYSTYKA
DĄBROWSKIEGO RYNKU PRACY**

I.1 DANE OGÓLNE

Na dzień 31.12.2007 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej wyniosła 6906, co stanowiło 11,8% ogółu osób aktywnych zawodowo. Oznacza to, iż w porównaniu ze stanem na koniec 2006 roku liczba zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie Pracy zmniejszyła się o 2287 osób, a stopa bezrobocia spadła w tym okresie aż o 3,7%. Tym samym można stwierdzić, iż zapoczątkowana w 2004 roku tendencja spadku bezrobocia utrzymuje się, a co więcej nabrała jeszcze większej dynamiki (dla porównania w 2006 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 1653 osoby, a stopa bezrobocia spadła o 2,4%).

Dokonując analizy badanego zjawiska na przestrzeni prawie dwóch dekad, tj. od roku 1990 można zauważyć, iż jego poziom zbliża się do stanu z lat 1997-1998, kiedy to na fali pierwszego boomu gospodarczego, po przemianach systemowych roku 89, bezrobocie rejestrowane w Dąbrowie Górniczej wahało się w okolicach 6000. Od roku 1999 obserwujemy jego wyraźny wzrost, który trwał do roku 2003 a kolejny 2004 przyniósł odwrócenie negatywnego trendu. Rok 2007 był zatem już czwartym z rzędu rokiem spadku bezrobocia, a jego dynamika osiągnęła jak dotychczas poziom kulminacyjny, który prawdopodobnie nie zostanie już powtórzony w roku 2008.

Dokonując natomiast analizy rocznej badanego na przestrzeni roku 2007 zjawiska można zaobserwować, iż tendencja spadkowa nie miała jednoznacznie liniowego charakteru, a w miesiącach listopad-grudzień mieliśmy do czynienia z lekką korektą trwającej tendencji spadkowej. I tak w okresie styczeń-październik bezrobocie opisują przedziały 9245-6725, zaś miesiące listopad-grudzień odpowiednio 6794-6906. Minimalny wzrost poziomu bezrobocia w dwóch ostatnich miesiącach 2007 roku jest spowodowany kilkoma czynnikami, które występując równocześnie, przesądziły o tym, że bilans przyływ/odpływ dla listopada i grudnia zamknął się nadwyżką osób zarejestrowanych nad wyrejestrowanymi (w listopadzie wyniosła ona 69, zaś w miesiącu grudniu 112).

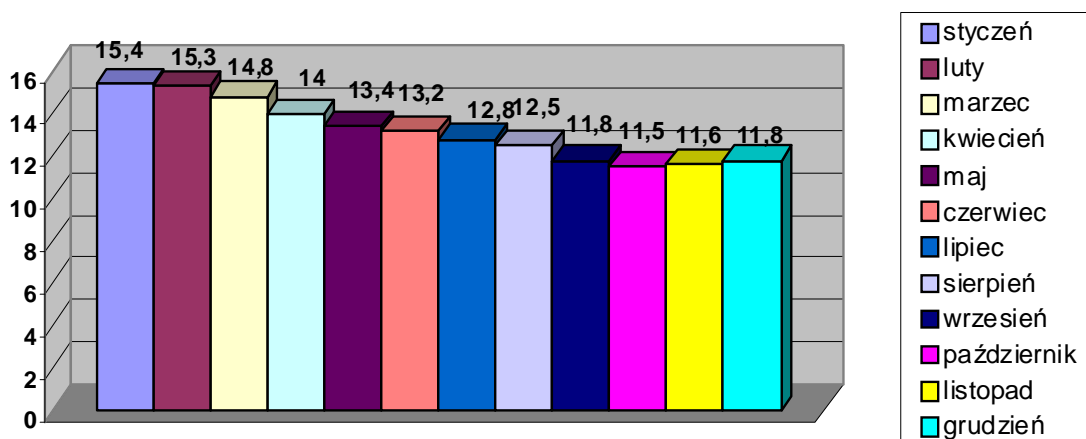
Duży wpływ na taki stan rzeczy miało tradycyjne dla końca każdego roku sezonowe spowolnienie na rynku pracy, które wyraża się przede wszystkim w mniejszej liczbie

ofert zatrudnienia, a tym samym wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy (dla porównania 255 wyłączeń z ewidencji z powodu podjęcia zatrudnienia niesubsydiowanego w grudniu w porównaniu z 452 w miesiącu październiku).

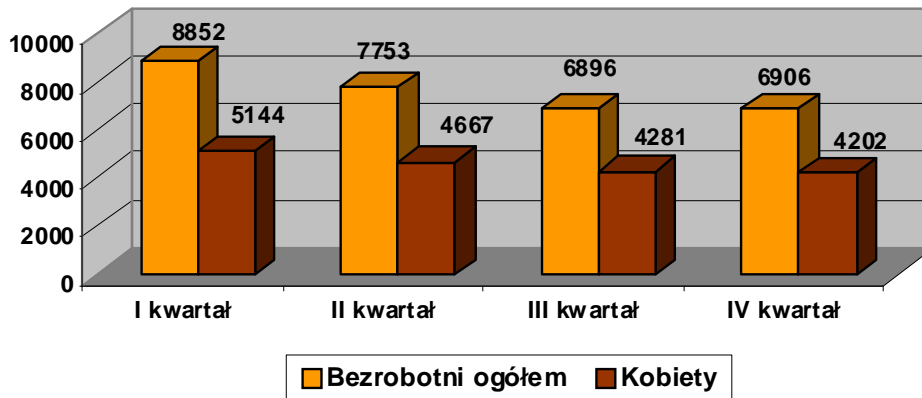
Kolejnym czynnikiem jest fakt, iż w dwóch ostatnich miesiącach 2007 roku zaobserwować można było spadek dynamiki kierowania osób bezrobotnych do uczestnictwa w programach aktywizacji zawodowej, takich jak szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe, prace społecznie użyteczne i prace interwencyjne. Dla porównania w październiku wyrejestrowano z tego tytułu 354 osoby bezrobotne, zaś w grudniu 87. Jest to zjawisko normalne wynikające z obiektywnych uwarunkowań związanych z harmonogramem wydatkowania środków Funduszu Pracy.

Reasumując można stwierdzić, iż delikatna korekta tendencji spadkowej w miesiącach listopad-grudzień nie zakłóca ogólnie pozytywnego obrazu sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2007 roku.

Stopa bezrobocia w Dąbrowie Górniczej w 2007 r.

Dynamika bezrobocia w 2007r.

Na spadek poziomu bezrobocia złożyło się kilka czynników:

- utrzymująca się na poziomie ponad 5000 liczba osób wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy – 5291 w roku 2007; wprowadzie bezwzględna liczba wyrejestrowań z powodu podjęcia zatrudnienia jest nieco niższa niż w roku 2006 (5964) i 2005 (5584), ale stosunek liczby wyrejestrowań do ogółu bezrobotnych jest wyraźnie korzystniejszy i wynosi on na koniec 2007 roku $5291/6906=0,77$ (dla porównania w roku 2006 wyniósł on $5964/9193=0,65$),
- wzrost liczby ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES i migracji zarobkowej zasobów siły roboczej do krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- objęcie kompleksowym wsparciem 700 osób bezrobotnych - beneficjentów ostatecznych projektów współfinansowanych ze środków EFS,
- wzrost gospodarczy na poziomie 6,5%, dalsze ożywienie aktywności inwestycyjnej sektora MŚP, znaczna wartość inwestycji zagranicznych w Polsce (w tym 2,5 mld zł inwestycji wdrożonych w KSSE w roku 2006, których pozytywne oddziaływanie na rynek pracy zdyskontowane zostało przede wszystkim w roku 2007),
- wzrost eksportu, zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym oraz wzrost zatrudnienia w sekcjach związanych z usługami.

I.2 STRUKTURA DĄBROWSKIEGO BEZROBOCIA

Pod względem struktury dąbrowskie bezrobocie cechowało się od wielu lat dużą stabilnością i niezmiennością. Począwszy od 2005 roku można było jednak zaobserwować zmiany zachodzące w dwóch obszarach, które nasiliły się w roku 2006. Po pierwsze zmniejszała się liczba młodych bezrobotnych, po drugie rósł udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych. Rok 2007 przyniósł podtrzymanie pozytywnych zmian w pierwszym obszarze i zahamowanie negatywnych zmian w drugim. I tak - nadal wyraźnie **zmniejszała się liczba młodych bezrobotnych** w przedziale 18-24 lata (młody wiek bezrobotnych był przez wiele lat jednym z poważniejszych problemów lokalnego a także krajowego rynku pracy), z 1487 na koniec grudnia 2006 roku do 824 na koniec grudnia 2007 roku (tj. z 16,2% do 11,9% ogółu bezrobotnych), natomiast **udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych** (inaczej niż w latach ubiegłych) **w 2007 roku spadał** i ostatecznie obniżył się z 66,2% do 63,3% (w wartościach bezwzględnych liczba osób długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się z 6084 do 4371). Biorąc pod uwagę fakt, iż długotrwale bezrobocie jest jednym z najpoważniejszych problemów krajowego rynku pracy, nawet 3% spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych, należy uznać za bardzo pozytywny sygnał dający nadzieję na dalszą poprawę sytuacji w 2008 roku. Nie należy jednak zapominać iż, aby poprawa sytuacji w przedmiotowym obszarze mogła przerodzić się w dłuższą pozytywną tendencję, ciągle niezbędne są: znaczny poziom skoncentrowania działań aktywizacyjnych na tej grupie osób bezrobotnych oraz nasycenie ich jak największą kompleksowością i indywidualizmem wsparcia.

Rok 2007 przyniósł także kontynuację niekorzystnych zmian na rynku pracy zapoczątkowanych w roku 2006.

Po pierwsze - podtrzymana została negatywna tendencja wzrostowa w obszarze udziału bezrobotnych kobiet w liczbie zarejestrowanych ogółem - zwiększył się on z 59% na koniec 2006 roku do 60,8% na koniec 2007 roku. Tym samym należy stwierdzić fakt, iż **bezrobocie wśród kobiet to z roku na rok coraz poważniejszy problem lokalnego rynku pracy**, który pomimo podjęcia przez dąbrowski Urząd w latach 2006-2007 dodatkowych działań aktywizujących skierowanych do tej kategorii bezrobotnych (dwa projekty współfinansowane ze środków Europejskiego

Funduszu Społecznego w ramach Działania 1.6 SPO RZL), nie tylko nie uległ zmniejszeniu, ale relatywnie wzrósł.

Po drugie - dalszemu przeobrażeniu ulegała struktura wiekowa dąbrowskich bezrobotnych, a mianowicie - udział procentowy bezrobotnych w wieku 45-54 lata zwiększył się z 30,6% na koniec 2006 roku do 32% na koniec roku 2007. Można zatem zauważyć, iż **zjawisko starzenia się ludności pogłębia się i znajduje coraz mocniejsze odzwierciedlenie także w strukturze dąbrowskich bezrobotnych** prowadząc do dekapitalizacji zarejestrowanych w Urzędzie zasobów siły roboczej. Dodatkowo jest ono ciągle wzmacniane poprzez migrację zarobkową relatywnie młodych i dobrze wykształconych mieszkańców miasta.

Reasumując - o ile **wyraźny spadek stopy bezrobocia oraz bezwzględnej liczby osób zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie Pracy a także spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych** można uznać za zjawiska jednoznacznie pozytywne, o tyle pozostałe zmiany jakie dokonują się w obszarze struktury lokalnego bezrobocia są mniej optymistyczne i wymagają licznych, zorganizowanych działań przede wszystkim w formule programów i projektów z zastosowaniem kompleksowego, dobrze ukierunkowanego wsparcia dedykowanego.

Bezrobocie kobiet

Zarejestrowane bezrobotne kobiety stanowiły na koniec 2007 roku 60,8% ogółu bezrobotnych (4202 osoby) wobec 59% udziału w ogóle bezrobotnych na koniec roku 2006 (5424 osoby). Oznacza to spadek bezrobocia wśród kobiet wyrażony w wartościach bezwzględnych (liczba osób) przy wzroście wyrażonym w wartościach względnych (udział % kobiet w ogóle bezrobotnych). Szczególnie wysoki jest udział kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych, który na koniec 2007 roku osiągnął poziom 65,2% (wzrost o 2,4% wobec stanu na koniec 2006 roku).

Główną mierzalną przyczyną wysokiego bezrobocia wśród kobiet jest brak doświadczenia zawodowego – wśród 1918 bezrobotnych bez stażu pracy aż 1230 osób to kobiety (64,1%) oraz kwalifikacje zawodowe nieadekwatne do warunków rynku pracy. Negatywnym zjawiskiem jest również fakt, iż wśród ogółu osób bezrobotnych, które zostały zarejestrowane w dąbrowskim Urzędzie w 2007 roku (10727 osób), kobiety stanowiły nieco więcej niż połowę, tj. 51% (5473 osób).

Zdecydowanie lepiej wygląda natomiast struktura wykształcenia kobiet. Kobiety z wyższym wykształceniem stanowiły na koniec 2007 roku 65,2% ogółu bezrobotnych z dyplomem uczelni wyższej. Pozytywnym zjawiskiem jest również fakt, iż kobietom coraz łatwiej jest znaleźć pracę, co prawdopodobnie jest efektem ogólnego deficytu zasobów siły roboczej, który w większym stopniu dotyczy mężczyzn, a tym samym rośnie zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem kobiet (jak wynika ze statystyk Urzędu w comiesięcznych analizach podjęć pracy liczba kobiet jest wyższa od mężczyzn średnio o kilka procent, co po uwzględnieniu większej reprezentacji kobiet w ogóle osób zarejestrowanych oznacza, że względna liczba wyrejestrowań z powodu podjęć zatrudnienia wśród kobiet i mężczyzn jest na porównywalnym poziomie).

Należy jednakże mieć świadomość, iż czynniki kwantyfikowalne bardziej opisują strukturę bezrobocia kobiet niż faktycznie wskazują na jego przyczyny - jest to bowiem zjawisko o szerokich i złożonych uwarunkowaniach społeczno-ekonomicznych, które są mocno historycznie uкорzenione i bardzo trudne do zmiany. Do czynników społecznych zaliczyć można przede wszystkim tradycyjny proces socjalizacji, który utrwała stereotypy dotyczące miejsca kobiet w społeczeństwie, rodzinie i w efekcie również na rynku pracy, a także ograniczoną mobilność zawodową kobiet w okresie macierzyństwa i trudny powrót na rynek pracy po jego zakończeniu. Czynniki ekonomiczne wyrażają się w segregacji płciowej i segmentacji rynku pracy, nierównych warunkach płacowych (problem tzw. "luki płacowej"), licznych przeszkodach w awansowaniu i zajmowaniu wyższych stanowisk decyzyjnych przez kobiety (problem tzw. "szklanego sufitu") oraz w trudniejszym starcie kobiet na rynku pracy.

Wiek bezrobotnych

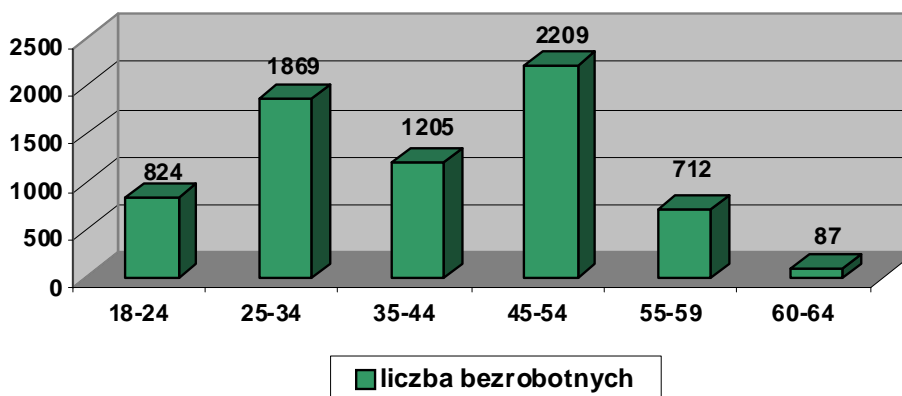
Począwszy od 2005 roku najliczniej reprezentowanym przedziałem wiekowym osób bezrobotnych jest przedział 45-54 lata, w 2005 roku bezrobotni w tym wieku stanowili 29,1% ogółu zarejestrowanych (3155 osób), na koniec 2006 roku 30,6% (2810 osób), zaś na koniec 2007 roku 32%. Warto zwrócić uwagę, iż jeszcze w 2004 roku najliczniej reprezentowanym przedziałem wiekowym był przedział 25-34 lata (3360 osób, tj. 27,6% ogółu zarejestrowanych). Na dzień 31 grudnia 2007 roku

zajmował on drugie miejsce pod względem liczebności i reprezentowany był przez 1869 osób, którzy stanowili 27,1% ogółu bezrobotnych.

Dalszemu zmniejszeniu uległa również liczba najmłodszych osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 18-24 lata i trzeci rok z rzędu był to spadek znaczący z 1995 osób w 2005 do 1487 osób w roku 2006 i 824 w roku 2007, tj. z 18,4% do odpowiednio 16,2% i 11,9% ogółu zarejestrowanych. 1205 osób czyli 17,4% ogółu zarejestrowanych, to osoby w wieku 35-44 lata – spadek wobec 2006 roku o 0,9%. Pewien wzrost udziału osób bezrobotnych można było natomiast odnotować w dwóch najwyższych przedziałach wiekowych: 712 osób, tj. 10,3%, reprezentowało przedział 55-59 lat (8,2% w 2006 roku), natomiast 87 osób, tj. 1,3%, to zakres wiekowy 60-64 lata (0,8% w 2005 roku).

Dane statystyczne pokazują zatem wyraźnie, iż proces starzenia się ludności, a tym samym populacji osób bezrobotnych jest zjawiskiem o coraz większym natężeniu. Średnia wieku zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie podnosi się - pozytywnym zjawiskiem jest fakt, iż największe zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób do 24 lat (różnica in minus o 4,3 punktu procentowego), zaś niepokojącym zwiększenie populacji bezrobotnych w wieku 45-54 lata (różnica in plus o 1,4 punktu procentowego). Powyższe dane ilustruje wykres:

Struktura wiekowa bezrobotnych na koniec 2007 roku

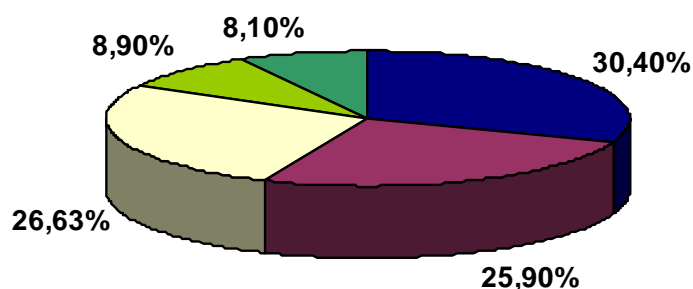

Niski poziom wykształcenia

Na koniec 2007 r. podobnie jak rok wcześniej w populacji bezrobotnych dominowały osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym, które stanowiły 30,4% ogółu zarejestrowanych (2100 osób). Pozytywną zmianą jest fakt, iż począwszy od 2006 roku drugą pod względem liczebności grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowiąc 26,6% ogółu (1839 osób) a nie jak jeszcze w 2005 roku bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, których udział w ogóle zmniejszył się z 27,1% w 2005 roku do 25,9% w 2007 roku (1792 osoby).

Wartą odnotowania zmianą jest również fakt, iż najmniej liczną kategorią osób bezrobotnych w 2007 roku nie są już posiadacze dyplomów uczelni wyższych (613 osób), których udział w ogóle bezrobotnych na przestrzeni trzech ostatnich lat konsekwentnie zwiększał się z 6,8% na koniec 2005 roku poprzez 7,9% na koniec roku 2006 do 8,9% na koniec roku 2007, lecz osoby bezrobotne z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (562, tj. 8,1% ogółu bezrobotnych). Powyższe dane ilustruje wykres:

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w 2007 r.

■ zasadnicze zawodowe	■ gimnazjalne i poniżej
■ policealne i średnie zawodowe	■ wyższe
■ średnie ogólnokształcące	

Niewielki udział osób pobierających zasiłek w ogólnej liczbie bezrobotnych

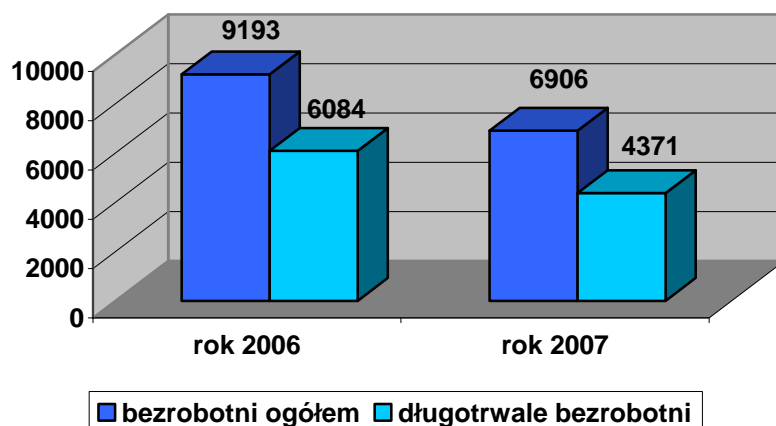
Na koniec grudnia 2007 r. liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku wynosiła 734 osoby, a więc 10,6% ogółu zarejestrowanych, z czego 375 osób to kobiety (tj. 51,9% ogólnej liczby uprawnionych do pobierania zasiłku).

Oznacza to, że liczba bezrobotnych pobierających zasiłki proporcjonalnie do ogółu osób zarejestrowanych wzrosła z 9,7% na koniec 2006 roku do 10,6% na koniec roku 2007.

Długotrwałe pozostawanie bez pracy

Osoby długotrwałe bezrobotne, a więc pozostające w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego, stanowiły na koniec 2007 roku 63,3% (4371 osób) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych czyli o 2,9% mniej niż w roku poprzednim. Jak już zasygnalizowano w części wprowadzającej jest to bardzo pozytywny sygnał, który daje nadzieje na stopniowe ograniczanie skali tego zjawiska w kolejnych latach.

Długotrwałe bezrobotni w latach 2006-2007

Poprawa nastąpiła także jeśli chodzi o strukturę długotrwałego bezrobocia – zmniejszyła się bowiem wyraźnie liczba osób długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy – z 3296 na koniec 2006 roku do 2118 na koniec roku 2007 (procentowo oznacza to spadek z 54,2% do 48,5%). W chwili obecnej trudno wyrokować, jakie są szanse na to, by te pozytywne zmiany o charakterze jednorazowym (obserwowanym na przestrzeni jednego roku sprawozdawczego) mogły przerodzić w długofalowe tendencje spadkowe.

Długotrwałość bezrobocia, dodatkowo często poprzedzonego przerwą w aktywności zawodowej, nie tworzy dobrych perspektyw dla odpływów do grupy zatrudnionych. Długookresowo bezrobotni wywodzą się w znacznej części z grup osób o długim ogólnym stażu pracy, a nie są to potencjalni pracownicy, których kwalifikacje i nawyki zawodowe można by łatwo zmienić.

Można wskazać trzy najważniejsze przyczyny długotrwałego bezrobocia, które są ze sobą ściśle powiązane. Pierwsza z nich to rzeczywiste zaniechanie poszukiwań pracy i korzystanie ze statusu bezrobotnego ponieważ „tak jest wygodniej” i „to się opłaca” (ubezpieczenie zdrowotne, zabieganie o pomoc społeczną, ewentualnie jeszcze z innych źródeł) w połączeniu z ogólną biernością osób bezrobotnych i brakiem wiary we własne siły, które z czasem prowadzą do alienacji a często także wykluczenia społecznego. Druga przyczyna to niedopasowanie kwalifikacyjno-zawodowe osób bezrobotnych do zapotrzebowania zgłaszanego przez pracodawców, inaczej mówiąc niedopasowanie struktury podaży pracy do struktury popytu na nią. Z kolei trzecia przyczyna to utrzymywanie się relatywnie niskich płac osób słabo wykwalifikowanych (mała motywacja materialna do poszukiwania i podjęcia pracy) oraz regulacji krajowych, dotyczących opodatkowania i oskładkowania płac (efekt „klina podatkowego”), które łącznie potęgują efekt pułapki ubóstwa i zarazem pułapki bezrobocia.

Aktywizacja zawodowa osób pozostających dłużej poza rynkiem pracy, długotrwale biernych, nie potrafiących lub nie chcących podjąć pracy, w szczególności wykonywanej regularnie, wymagającej douczenia się, zmiany zawodu lub dyscypliny wykonywania obowiązków jest bardzo trudna, a czasami wręcz niemożliwa. Wymaga ona programów nastawionych na wszechstronną pomoc w przywracaniu do pracy a także unikania koncentracji na grupach osób relatywnie bardziej aktywnych i lepiej radzących sobie na rynku pracy, w przypadku których cechuje się ona większą efektywnością przy niższych kosztach.

Brak doświadczenia zawodowego

Brak doświadczenia zawodowego jest ciągle jedną z istotniejszych przeszkód w znalezieniu zatrudnienia - jak wynika z analizy wpływających do Urzędu ofert pracy, pracodawcy zwracają szczególną uwagę na doświadczenie jako czynnik decydujący o atrakcyjności potencjalnego kandydata do pracy. Obserwuje się jednak, iż rola doświadczenia zawodowego w jakimś stopniu maleje (zjawisko to nie dotyczy zawodów wysoko specjalistycznych), a w sytuacji postępującego „zdrenowania” rynku coraz większego znaczenia nabierają wartości podstawowe, takie jak chęć do pracy i gotowość do uzupełniania kwalifikacji. Ponadto można zauważyć, iż o ile całkowity brak doświadczenia zawodowego ciągle jest czynnikiem „odstraszającym” znaczną część pracodawców, o tyle niewielkie doświadczenie zawodowe staje się dla wielu atutem potencjalnego pracownika, a złe nawyki oraz doświadczenia synonimem braku perspektyw rozwojowych oraz „bagażem” utrudniającym pracę na nowym stanowisku.

Spośród osób zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie 27,8% bezrobotnych (1918 osób) nie posiada żadnego doświadczenia zawodowego. Jest to o 3,5 punkty procentowe mniej niż w roku 2006 (w wartościach bezwzględnych różnica wynosi 956 osób).

Nieco mniejsza jest liczba osób (1238, tj. 17,9%) zarejestrowanych z niewielkim stażem – do 1 roku. Staż od 1 do 5 lat udokumentowało 799 osób (11,6%), od 5 do 10 lat pracy 808 osób (11,7%), a od 10 do 20 lat pracy 951 osób (13,8%). Bezrobotni mający ponad 20 letnie doświadczenie zawodowe stanowią liczbę 1192 osób (17,2 %).

Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Procesy restrukturyzacyjne, ukierunkowane na obniżenie kosztów funkcjonowania na konkurencyjnym rynku, ponoszone przez dąbrowskie firmy, spowodowały w 2007 roku wypowiedzenie umów i pracę 483 osobom. Ponadto do zwolnienia przewidziano kolejne 123 osoby.

Należy jednakże zauważyć, że w roku 2007 zakłady pracy realizowały przede wszystkim plan redukcji zatrudnienia z roku 2006, kiedy to zgłosiły zamiar zwolnienia 590 pracowników (dotyczy to przede wszystkim Arcelor Mittal S.A.). Mimo to w 2007

roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych, którzy zostali zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2006 ze 193 do 128. Oznacza to, że znaczna część spośród zwolnionych nie zasiła zbiorowości osób bezrobotnych.

W 2007 roku redukcje zatrudnienia realizowane były lub przewidziane zostały do realizacji w 4 firmach z terenu Dąbrowy Górniczej:

- Arcelor Mittal S.A. – 440 osób (w trakcie wypowiedzenia),
- Centrum Sportu i Rekreacji– 27 osób (w trakcie wypowiedzenia),
- Ecom P.U.H.P – 16 osób (w trakcie wypowiedzenia),
- Zakład Przeróbki Mechanicznej Węgla „Dąbrowa” Sp. z o.o. – 80 osób (przewidywanych do zwolnienia).

Osoby niepełnosprawne

Na koniec grudnia 2007 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowane były 342 osoby niepełnosprawne (5% ogółu bezrobotnych). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby wobec których orzeczono lekki stopień niepełnosprawności – 74%, umiarkowany stopień niepełnosprawności miało 24,6% zarejestrowanych osób niepełnosprawnych. Wśród zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie niepełnosprawnych tylko 5 osób posiadało znaczny stopień niepełnosprawności (1,4%).

Cechy charakterystyczne tej grupy ciągle pozostają takie same i są to: długi okres pozostawania bez pracy (50,3% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych pozostaje bez pracy powyżej 12 m-cy), niskie wykształcenie (jedynie 27,8% legitymuje się wykształceniem co najmniej średnim), wiek od 45 do 54 lat (47,4% zarejestrowanych), brak doświadczenia zawodowego lub nieduży staż do 1 roku (37,1 % ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych).

Należy również dodać, iż oprócz niepełnosprawnych ze statusem osoby bezrobotnej w dąbrowskim Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest 141 osób niepełnosprawnych ze statusem osoby poszukującej pracy.

**II. DZIAŁANIA POWIATOWEGO
URZĘDU PRACY W ZAKRESIE
OGRANICZANIA BEZROBOCIA**

II.1. POŚREDNICTWO PRACY

Dobrej jakości pośrednictwo pracy jest tanią i najskuteczniejszą formą pomocy dla osób poszukujących pracy. Dlatego też strategicznym celem Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej jest osiągnięcie jak najlepszych wyników w zakresie pośrednictwa pracy. **Pośrednictwo pracy** polega na udzieleniu pomocy bezrobotnym i innym osobom poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu odpowiednich pracowników (art. 36 Ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.).

Pośrednictwo pracy realizowane jest w dwóch podstawowych formach:

Pośrednictwa zamkniętego – informacje o wolnych miejscach pracy są dostępne u pośredników pracy. Pośrednicy przeprowadzają wstępne rozmowy kwalifikacyjne z osobami bezrobotnymi – kandydatami do pracy. Wybrani przez nich kandydaci kierowani są do pracodawców (z kartami referencyjnymi), którzy dokonują ostatecznej rekrutacji.

Pośrednictwa otwartego – oferty pracy z nazwą i adresem pracodawcy eksponowane są na tablicy ogłoszeń Powiatowego Urzędu Pracy. Osoby zainteresowane ofertą kontaktują się bezpośrednio z pracodawcą, który samodzielnie dokonuje wyboru pracowników.

W roku 2007 dąbrowski Urząd dysponował 3452 ofertami pracy, w ramach których pracodawcy zgłosili 12 608 wolnych miejsc zatrudnienia. Część z nich – 387 – pozyskanych zostało przez aktywnego pośrednika pracy. Pośrednicy pracy skierowali na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców 3181 osób bezrobotnych (w ramach systemu kart referencyjnych); 1728 bezrobotnych w ich wyniku podjęło pracę. Oznacza to 54% efektywność zatrudnieniową pośrednictwa pracy. Ogółem, w omawianym okresie, z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy wyrejestrowano 5291 osób.

Inną formą rozpowszechniania ofert pracy są **giełdy pracy** – spotkania z pracodawcami w siedzibie Urzędu, w trakcie których pracodawcy przeprowadzają rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami do pracy.

W 2007 roku zorganizowano 36 giełd pracy (o 17 więcej niż w roku 2007) dla 28 pracodawców. Pracodawcy zaproponowali na nich 278 miejsc pracy. W spotkaniach wzięło udział 639 osób poszukujących pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizując swoje zadania w zakresie pośrednictwa pracy zwraca szczególną uwagę na rzetelną informację i pomoc osobom bezrobotnym w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia. Realizacja powyższego celu prowadzona jest między innymi poprzez współpracę z przedsiębiorstwami na terenie Dąbrowy Górniczej i okolic w celu powiększania bazy ofert pracy.

W roku 2007 rozpoczęliśmy współpracę z firmą Batim Sp. z o. o. (market „Intermarche”), realizując zapotrzebowanie na pracowników na takie stanowiska jak: kasjer, sprzedawca, pracownik hali, rzeźnik.

Otwarcie nowoczesnego centrum produkcyjno - logistycznego firmy ESM Logistics S.A zaowocowało nawiązaniem współpracy oraz pozyskaniem ofert pracy na stanowiska produkcyjne (montaż telewizorów LCD).

Dzięki współpracy z ogólnopolską siecią sklepów meblowych Abra S.A., która otworzyła swój magazyn na terenie naszego miasta, dysponowaliśmy ofertami na stanowiska: kierownik magazynu, pracownik administracyjny, magazynier.

Do nowych pracodawców dołączyły również takie zakłady jak Electrolux Poland Sp. z o. o. (oferty pracy dla montażystów sprzętu AGD) oraz Sistema Poland Sp. z o. o. (oferty pracy dla magazynierów, operatorów wózków widłowych).

W roku 2007 w związku z potrzebami konkretnych pracodawców Powiatowy Urząd Pracy zorganizował giełdy pracy m.in. dla firm: Batim Sp. z o. o., Stokrotka Sp. z o. o., ZM Madej & Wróbel, Centrum Szkoleń Zawodowych Sp. z o. o., Mysław Partner S.A., Sistema Poland Sp. z o. o., ESM Logistics S.A., Carrefour Polska, Rubycon BPS Sp. z o. o.

Wspólnie zorganizowane z Komendą Miejską Policji w Dąbrowie Górniczej spotkanie informacyjne, przybliżyło kandydatom do pracy w tych służbach postępowanie kwalifikacyjne oraz warunki pracy w Policji.

Pośrednictwo pracy opieramy również na stałych kontaktach z przedsiębiorstwami, które systematycznie składają u nas oferty pracy. Należą do tej grupy takie firmy jak: WKIZB Atlas Barbara S.A., Cement S.A., Bakal Center Sp. z o. o., Wader Woźniak Sp. z o. o., Ficomirrors Polska Sp. z o. o., Tesco Polska, Brembo Poland Sp. z o. o., Carrefour Polska, Koksownia Przyjaźń Sp. z o. o., Fiege

Sp. z o. o., Magna Automotive Poland Sp. z o. o., Sarpi Sp. z o. o., Nike S.A., Saint Gobain Sp. z o. o., Alba MPGK Sp. z o. o., Huta Bankowa Sp. z o. o., Rubycon BPS Sp. z o. o.

Utrwalanie współpracy z rzetelnymi pracodawcami oraz poszukiwanie nowych inwestycji na terenie Dąbrowy Górniczej, pozwala nam skutecznie pomagać osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia.

Ponadto podtrzymywane były kontakty z działającymi biurami Doradztwa Personalnego i Agencjami Pośrednictwa Pracy w zakresie realizacji ofert oraz pośredniczenia w naborze kandydatów do pracy (Impel HR, Work Service, Worker, Randstad, Straight, Trenkwalder, Creyf's, Work Express, Adecco, Axell Polska, Manpower).

Cały czas utrzymywana jest regularna współpraca z mediami w zakresie publikowania ofert pracy, w szczególności z Dziennikiem Zachodnim oraz tygodnikiem „Oferta”. Udostępnianie ofert pracy w formie ogłoszenia prasowego, wspomaga proces rekrutacji, szczególnie na stanowiska gdzie pracodawcy wymagają od kandydatów posiadania specyficznych kwalifikacji.

Ponadto część ofert pracy, którymi dysponujemy umieszczana jest na naszych stronach internetowych.

Europejskie Służby Zatrudnienia

W roku 2007 mieliśmy do czynienia z dalszym rozwojem sieci EURES na poziomie powiatowym i wojewódzkim, co doskonale widać po znaczącym wzroście ilości ofert pracy za granicą, które napłynęły do PUP w Dąbrowie Górniczej. Powiatowy Urząd Pracy w 2007 r. dysponował liczbą 7028 wolnych miejsc pracy, co oznacza wzrost o 21,15 % w porównaniu do roku 2006. Najwięcej ofert wpłynęło z Wielkiej Brytanii, Irlandii, Republiki Czeskiej, Norwegii, a także z Hiszpanii i Słowenii. Dominujące branże, w których zgłaszano wolne miejsca pracy, to branża: mechaniczna (tokarze, frezerzy, spawacze, mechanicy pojazdowi), budowlana, hotelarsko-gastronomiczna, informatyczna oraz rolna (głównie w sadownictwie).

Ponadto w roku 2007 przekazaliśmy 210 podań o pracę naszych klientów do WUP-u lub bezpośrednio do Pracodawców zagranicznych. 392 osoby kontaktowały

się z asystentem EURES pytając m.in. o oferty pracy, warunki życia i pracy w krajach EOG, ubezpieczenie zdrowotne.

Warto również nadmienić, iż informacje o działalności sieci EURES oraz EURODESK przekazywane były uczniom dąbrowskich szkół ponadgimnazjalnych w ramach spotkań informacyjnych prowadzonych specjalnie dla uczniów tych szkół przez doradcę zawodowego z Urzędu Pracy.

II.2. PORADNICTWO ZAWODOWE

Poradnictwo zawodowe i doradztwo zawodowe świadczone przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej ma na celu udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w dokonaniu trafnej oceny indywidualnych szans uzyskania pracy i optymalnego wyboru kierunku rozwoju zawodowego. Służy także osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w lepszym poznaniu cech własnej osobowości (postaw, wartości, zainteresowań), zdobyciu wiedzy o możliwych kierunkach rozwijania indywidualnej kariery zawodowej, aby podejmowane lub planowane działania były bardziej celowe i zgodne z wytyczoną drogą samorealizacji oraz właściwie „zarządzane”.

Zakres usług poradnictwa i doradztwa zawodowego realizowany w 2007 r. przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej obejmował:

- ✓ **porady w formie indywidualnej i grupowej** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, ułatwiające wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie, zmianę zatrudnienia lub samozatrudnienie, w ramach których oferowana jest pomoc w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, omawiane są zasady uczestniczenia w rozmowach kwalifikacyjnych, sposoby radzenia sobie ze stresem. Przy udzielaniu porad wykorzystywane są standaryzowane metody dotyczące w szczególności badania zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

W okresie od stycznia do grudnia 2007 r. z porad doradców zawodowych skorzystało 1379 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W ramach porad grupowych zorganizowano 41 spotkań, w których udział wzięło 358 osób. Spotkania te były poświęcone w głównej mierze metodom i technikom aktywnego poszukiwania pracy. Z porad indywidualnych skorzystało natomiast 1021 osób.

Na szczególną uwagę zasługują 3 dniowe warsztaty podsumowujące projekt „Makijaż zmian” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (Działanie 1.6). W zajęciach wzięło udział 18 kobiet. Zajęcia służyły poznaniu zasad poruszania się po rynku pracy, zdobyciu umiejętności pozyskiwania informacji o wolnych miejscach pracy. Na warsztatach poruszano także zagadnienia dotyczące m.in. doskonalenia umiejętności autoprezentacji w kontakcie z pracodawcą, budowania własnego wizerunku zawodowego, korzystania z nowoczesnych technik i metod poszukiwania pracy.

✓ **informację o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia.**

W 2007 r. informacji zawodowej udzielono 177 osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Dodatkowo organizowane były spotkania informacyjne dla osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy po raz pierwszy. Celem spotkań było między innymi zaznajomienie zainteresowanych z głównymi formami pomocy jakie Powiatowy Urząd Pracy oferuje osobom bezrobotnym. W 2007 r. odbyły się 94 spotkania w których udział wzięły 984 osoby. Ogółem w 2007 r. informacji zawodowej udzielono 1161 osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.

II.3 AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU

Oprócz oferowania osobom bezrobotnym propozycji zatrudnienia oraz udzielania wsparcia w postaci poradnictwa zawodowego dąbrowski Urząd kładzie szczególny nacisk na inicjowanie i organizowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Rok 2007 był kolejnym, który przyniósł wyraźny wzrost poziomu wydatków przeznaczonych na walkę z bezrobociem – wyniosły one ogółem 10,4 mln zł wobec 8,3 mln zł w roku 2006, 6,95 mln zł w roku 2005 oraz 3,9 mln zł w roku 2004.

W kwocie całkowitej udało się utrzymać (pomimo faktu, iż rok 2007 był rokiem „martwym” w branży funduszy europejskich, tj. bezkonkursowym i przejściowym pomiędzy perspektywą finansową 2004-2006 a 2007-2013) znaczny udział środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego - w ramach 4 projektów unijnych w roku 2007 dokonaliśmy alokacji 3,3 mln zł.

Na aktywne formy finansowane ze środków krajowych wydatkowano 7,1 mln zł, wobec 5,1 mln zł w roku 2006. Na ww. kwotę składają się środki Funduszu Pracy w wysokości 5,7 mln zł oraz środki pozyskane przez Urząd z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej w wysokości 1,4 mln zł.

Podział środków na poszczególne źródła finansowania, programy rynku pracy i ich wydatkowanie przedstawiają tabele na końcu Sprawozdania.

II.3.1 PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizował w 2007 r. następujące programy aktywizujące lokalny rynek pracy:

Prace interwencyjne

Celem programu jest udzielenie pracodawcom zgłaszającym możliwość tworzenia nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych, finansowego wsparcia w postaci refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnianych osób.

W 2007 roku wsparciem w ramach prac interwencyjnych objęto 124 osoby. Na ich sfinansowanie wydatkowano kwotę 261,9 tys. zł i pochodziła ona w całości z Funduszu Pracy.

Program prac interwencyjnych jest jednym z najskuteczniejszych zatrudnieniowo programów rynku pracy, jego efektywność w 2007 roku wyniosła aż 91%. Spośród 78 osób, które ukończyły w 2007 r. uczestnictwo w tej formie wsparcia

(część z nich skierowana została na prace interwencyjne w roku 2006), 71 podjęło zatrudnienie.

Staże

Istotą stażu jest nabywanie przez osoby bezrobotne praktycznych umiejętności do wykonywania zawodu, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez Powiatowy Urząd Pracy z pracodawcą, wg programu określonego w umowie.

Do odbycia stażu kierowane są (na okres od 3 do 12 miesięcy) osoby bezrobotne do 25 roku życia oraz do 27 roku życia, jeżeli ukończyły szkołę wyższą i nie upłynęło 12 miesięcy od jej ukończenia. W okresie odbywania stażu osobie bezrobotnej przysługuje stypendium wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy. Należy tutaj wspomnieć, iż w związku ze zmianami zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które obowiązują od 26 października 2007 roku, zwiększona została wysokość stypendium stażowego ze 100 do 140% wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Zmiana ta, podyktowana przede wszystkim znaczną dynamiką wzrostu wynagrodzeń w gospodarce narodowej, przyczyniła się do przywrócenia pierwotnej atrakcyjności tej formie wsparcia, która na przestrzeni 2 ostatnich lat uległa znacznej deprecjacji.

W okresie od stycznia do grudnia 2007 r. programem staży objęto aż 1023 osoby. Uczestnictwo w tej formie wsparcia (wg stanu na 15 stycznia 2008) zakończyło 680 osób, a pracę podjęło 369 osób. Oznacza to, iż efektywność zatrudnieniowa programu wyniosła 54,3% (była zatem o 8% wyższa niż w roku 2006).

Na organizację tej formy wsparcia wydatkowano do końca grudnia 2007 roku kwotę 2 950,5 tys. zł, z czego 2 466,5 tys. zł pochodziło z Funduszu Pracy, zaś 484 tys. zł z projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przygotowanie zawodowe

Istotą przygotowania zawodowego w miejscu pracy jest zdobywanie przez osoby bezrobotne nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez

praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy starostą, pracodawcą i bezrobotnym, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Do odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy (które może trwać od 3 do 6 miesięcy) kierowane były (do dnia wejście w życie, tj. 26 października 2007 roku, zmian wprowadzonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) osoby bezrobotne długotrwale, powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia lub niepełnosprawne. Na gruncie zmian wprowadzonych do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które obowiązują od 26 października 2007 roku, rozszerzono katalog osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, uprawnionych do pokierowania na przygotowanie zawodowe o kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (dotychczas do 7 roku życia) oraz bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia.

Podobnie jak w przypadku stażu w okresie odbywania przygotowania zawodowego osobie bezrobotnej przysługuje stypendium wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy i podobnie jak w przypadku stażu w związku ze zmianami zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które obowiązują od 26 października 2007 roku, jego wysokość została zwiększona ze 100 do 140% wysokości zasiłku dla bezrobotnych.

Przygotowaniem zawodowym udało się objąć do końca grudnia 2007 roku 575 osób, z których 425 zakończyło uczestnictwo a 202 podjęły pracę. Oznacza to 47,5% efektywność zatrudnieniową tej formy wsparcia. Na sfinansowanie przygotowania zawodowego w omawianym okresie przeznaczono 1 337,1 tys. zł, z czego 960,8 tys. zł pochodziło z Funduszu Pracy, zaś 376,3 tys. zł z projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Jest to program adresowany do osób przedsiębiorczych, które same chcą stworzyć dla siebie miejsce pracy. Bezrobotni zamierzający podjąć działalność

gospodarczą mogą wnioskować o otrzymanie jednorazowej dotacji ze środków jakimi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy.

Wysokość dotacji nie może przekraczać 5-krotnego przeciętnego wynagrodzenia i może zostać przeznaczona na sfinansowanie podjęcia działalności gospodarczej (np. na zakup towaru, wyposażenia, remont pomieszczenia itp.) oraz pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących tej działalności. Dotacja nie podlega zwrotowi pod warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy oraz nie naruszenia innych warunków podpisanej umowy.

W okresie styczeń - grudzień 2007 roku przyznano osobom bezrobotnym łącznie 236 dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej o całkowitej wartości 3 060 233,59 zł. Kwota ta pochodziła z kilku źródeł: 627 921,07 z Funduszu Pracy, 1 340 620,51 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 1.3 SPO RZL – projekt „Metamorfozy”, 239 027,47 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 1.2 SPO RZL – projekt „Pierwszy etat, czy pierwszy biznes?”, 167 588,33 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 1.6 SPO RZL – projekt „Makijaż zmian”, 406 836,51 zł z Rezerwy Ministra w ramach programu „Postawmy na przedsiębiorczość”, 145 758,50 zł z Rezerwy Ministra w ramach programu „Praca dla młodych. Dobry start”, 132 481,20 zł z Rezerwy Ministra w ramach programu „Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy”.

Reasumując należy stwierdzić, iż jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej to forma aktywizacji, która cieszy się szczególnie dużym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych. Warto również podkreślić, iż znaczna część beneficjentów dotacji (153 osoby) otrzymała także wsparcie w postaci szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” – ważne jest bowiem nie tylko przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, ale również inwestowanie w rozwój kapitału ludzkiego - tak, aby nowopowstałe firmy były profesjonalnie zarządzane i miały jak największe szanse przetrwania na konkurencyjnym rynku.

Dzięki udzielonym dotacjom w mieście powstało 230 (o 33 więcej niż w roku 2006) nowych firm zaliczanych do sektora MŚP. Wśród dominujących obszarów aktywności gospodarczej wskazać należy na handel, budownictwo oraz szeroko rozumiane usługi (np. ubezpieczeniowe, fryzjerskie, motoryzacyjne i inne).

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to forma wsparcia adresowana do tych podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą przez okres minimum 6 miesięcy.

Wysokość zrefundowanych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego nie może wynosić więcej niż 5-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Utworzone stanowisko pracy powinno być utrzymane przez okres co najmniej 2 lat w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, natomiast 3 lata w przypadku dużych przedsiębiorców.

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej podpisał w 2007 roku umowy o refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy z 37 podmiotami (o 26 więcej niż w roku 2006). Dzięki takiej formie wsparcia, na której sfinansowanie przeznaczono 844,7 tys. zł (o 656,1 tys. zł więcej niż w roku 2006), powstało 65 nowych stanowisk pracy dla zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie osób bezrobotnych (o 49 więcej niż w roku 2006).

Szkolenia

Brak kandydatów do pracy o odpowiednich kwalifikacjach jest jednym z największych problemów współczesnego rynku pracy, który na co dzień jest dotkliwie odczuwany przez pracodawców, zwłaszcza tych, którzy inwestują i stawiają na rozwój. Przyczyną tego zjawiska jest z jednej strony ciągle niedopasowany do realiów rynkowych system kształcenia w polskich szkołach, który generuje tzw. bezrobocie strukturalne, z drugiej zaś masowy odpływ pracowników, przede wszystkim do krajów Europy Zachodniej w poszukiwaniu wyższej płacy i lepszego życia. W tej sytuacji szczególnego znaczenia nabierają działania na rzecz doskonalenia zawodowego i podnoszenia kwalifikacji osób bezrobotnych, które stanowią niewykorzystany rezerwuar zasobów siły roboczej.

Dlatego też rola szkoleń zawodowych jako programu rynku pracy jest bardzo ważna – uczestnictwo w nich umożliwia zaktualizowanie dotychczasowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych, zdobycie nowych kwalifikacji lub nawet całkowite przekwalifikowanie – co w znacznym stopniu podnosi szanse na znalezienie zatrudnienia.

Na szkolenia finansowane przez Powiatowy Urząd Pracy kierowane są osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych, powinny je zmienić lub uzupełnić w związku z brakiem dla nich propozycji odpowiedniej pracy, a także osoby, które utraciły zdolność świadczenia pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

W okresie od stycznia do grudnia 2007 r. na szkolenia różnego rodzaju organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej skierowano ogółem (zarówno ze środków krajowych jak i unijnych) 1041 osób bezrobotnych. Uczestnictwo w szkoleniach zakończyło 959 osób, a 426 z nich podjęły zatrudnienie, co oznacza 44,2% efektywność zatrudnieniową szkoleń ogółem. Na ich sfinansowanie wydatkowano w 2007 roku ogółem kwotę 1 483,3 tys. zł.

Warto przy okazji podkreślić fakt wyraźnie ponadprzeciętnej efektywności szkoleń realizowanych w ramach projektów unijnych. Spośród 332 osób pokierowanych, uczestnictwo ukończyły 322 osoby, zaś zatrudnienia podjęło 226 osób, co oznacza 70,2% efektywność zatrudnieniową szkoleń współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szkolenia finansowane przez Urząd Pracy miały jak co roku formę **szkoleń grupowych i indywidualnych**.

Adresatami **szkoleń grupowych** były osoby, których kwalifikacje wymagały uzupełnienia bądź poszerzenia, co w konsekwencji powinno zaowocować wzrostem ich szans na zdobycie zatrudnienia. Inicjatorem szkoleń grupowych był Urząd, który w oparciu o analizę ofert pracy, analizę struktury zarejestrowanych bezrobotnych oraz potrzeby zgłaszane przez samych zainteresowanych ustalił kierunki kształcenia.

W ramach szkoleń grupowych w 2007 roku realizowane były między innymi takie kierunki jak: prawo jazdy kat. C, C/E, D, kierowca wózków jezdniowych, operator obrabiarek CNC, technolog robót wykończeniowych, cieśla-zbrojarz, płytkarz-glazurnik, obsługa kasy fiskalnej, język angielski, profesjonalna obsługa firmy. Widać zatem, iż w 2007 roku, w obliczu pogłębiającego się deficytu zasobów siły roboczej w sektorze budownictwa, znaczny nacisk położony został na szkolenia właśnie w branży budowlanej. Ogółem na szkolenia grupowe skierowano 936 osób, 861 osób zakończyło w nich uczestnictwo, zaś 368 podjęło zatrudnienie, co oznacza 42,7% efektywność zatrudnieniową tej grupy szkoleń.

Jeszcze większa liczba kierunków szkoleń realizowana była w trybie indywidualnym. **Szkolenie indywidualne** organizowane jest na wniosek osoby

bezrobotnej, która uprawdopodobni, że po jego ukończeniu zostanie zatrudniona na okres co najmniej 6 miesięcy. Dokumentem stanowiącym uprawdopodobnienie, o którym mowa wyżej, jest bądź oświadczenie przyszłego pracodawcy o możliwości zatrudnienia osoby uprawnionej po ukończeniu szkolenia, bądź oświadczenie osoby uprawnionej o zamiarze podjęcia działalności gospodarczej. Dąbrowski Urząd w miarę możliwości lokalnego i regionalnego rynku usług szkoleniowych starał się organizować szkolenia indywidualne we wszystkich kierunkach, na które jest zapotrzebowanie i których ukończenie przekłada się na podjęcie zatrudnienia. W 2007 r. bezrobotni mogli zdobyć nowy zawód między innymi na następujących szkoleniach: sprzedawca – florysta, badania ultradźwiękowe, operator koparko-ładowarki, pracownik ochrony fizycznej, spawanie, pielęgniarstwo rodzinne, pracownik hali magazynowej, licencja na wykonywanie transportu, monter instalacji wod-kan, fryzjerstwo, obsługa suwnic, operator żurawia, odnowa biologiczna i masaż, SEP, drwal, prawo jazdy kat. D, AutoCAD, kurs projektowania wnętrz. Spośród 105 osób skierowanych na szkolenia indywidualne, uczestnictwo w nich zakończyło 98 osób, zaś 56 podjęło zatrudnienie, co oznacza efektywność zatrudnieniową na poziomie 57,1%.

Dla osób bezrobotnych, które same chcą zainwestować w podniesienie kwalifikacji, a ich możliwości finansowe są ograniczone poprzez fakt pozostawania bez pracy, wsparciem są pożyczki szkoleniowe. Są one udzielane na warunkach preferencyjnych, objęte są one bowiem zerową stawką oprocentowania, a ich spłata następuje po zakończeniu szkolenia.

W 2007 roku z tej formy pomocy skorzystały 3 osoby, którym udzielono pożyczek o łącznej wysokości 5,6 tys. zł na szkolenia w następujących kierunkach: prawo jazdy kat. D, prawo jazdy kat. C, kurs dokształcający kierowców wykonujących transport drogowy na przewóz rzeczy.

Prace społecznie użyteczne

W roku 2007, po raz pierwszy na terenie Dąbrowy Górniczej, zorganizowane zostały prace społecznie użyteczne, skierowane do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoba skierowana do wykonywania prac społecznie użytecznych wykonuje pracę na rzecz

pracodawcy w wymiarze nie większym niż 10 godzin tygodniowo, za którą otrzymuje świadczenie pieniężne wypłacane przez MOPS, za każdą przepracowaną godzinę; osoba taka nie traci przy tym statusu osoby bezrobotnej. Prace społecznie użyteczne organizowane są w instytucjach i organizacjach na terenie gminy zamieszkania osoby bezrobotnej.

W programie prac społecznie użytecznych realizowanych w 2007 roku udział brały 73 instytucje z terenu gminy (m.in. przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, MOPS, DPS, Dom Kultury, PKZ, MBP, MOPT, stowarzyszenia, kluby sportowe, zespoły szkół i licea), do których pokierowanych zostało łącznie 500 osób bezrobotnych zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie Pracy. Program ukończyło 421 osób, a spośród nich 67 podjęło zatrudnienie. Kierowane osoby pracowały m. in. na takich stanowiskach jak: sprzątaczką, pracownik gospodarczy, pomoc kuchenna, pomoc biurowa, opiekun, malarz, tynkarz, portier.

II.3.2 PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Rok 2007 był rokiem szczególnym jeśli chodzi o projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Szczegółność ta wyrażała się przede wszystkim w jego przejściowym charakterze, tj. pomiędzy starą (2004-2006), a nową (2007-2013) perspektywą finansową. W świecie funduszy unijnych oznacza to zamykanie i rozliczanie przedsięwzięć z poprzedniego okresu programowania oraz przede wszystkim opracowywanie systemu wdrażania dla kolejnej perspektywy finansowej. W praktyce wiąże się z tym brak nowych konkursów, a co za tym idzie mniejszy poziom alokacji. Pomimo tych niesprzyjających wysokiej absorpcji okoliczności, dzięki korzystnemu rozłożeniu w czasie projektów z poprzedniego okresu programowania oraz polityce konsekwentnego absorbowania przez dąbrowski Urząd Pracy środków niewykorzystanych przez pozostałe powiatowe urzędy pracy w regionie, udało się kilkakrotnie aneksować dotychczas podpisane umowy o dofinansowanie i ostatecznie uzyskać zadawalający poziom alokacji wynoszący ponad 3,3 mln zł.

W 2007 roku kontynuowana była realizacja 4 projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego: projektu „Pierwszy etat, czy

pierwszy biznes?” adresowanego do młodych osób bezrobotnych do 25 roku życia w ramach Działania 1.2 SPO RZL, projektu „Metamorfozy” adresowanego do osób długotrwale bezrobotnych w ramach Działania 1.3 SPO RZL oraz dwóch projektów („Alfabet biznesu” oraz „Makijaż zmian”) w ramach Działania 1.6 SPO RZL adresowanych do bezrobotnych kobiet.

Projekt „Pierwszy etat, czy pierwszy biznes?” – Działanie 1.2 SPO RZL

W 2007 roku Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej pozyskał dodatkowe środki na realizację projektu „Pierwszy etat czy pierwszy biznes?”. Dzięki nim zorganizowano nowe formy wsparcia i wydłużono jego realizację do 30 listopada 2007 r. Projekt był zatem wdrażany przez 20 miesięcy, a cały jego budżet ostatecznie wyniósł **1 437 159,42 zł**.

Grupę docelową, która została objęta wsparciem stanowiły osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej, w wieku do 25 lat, bądź będące bezrobotnymi absolwentami wszystkich typów szkół. **Do projektu zrekrutowano 366 osób, w tym 344 do 25 roku życia oraz 135 absolwentów.**

W projekcie zrealizowano następujące formy wsparcia:

-poradnictwo zawodowe – usługą tą objęto wszystkich beneficjentów projektu. Głównym zadaniem było nie tylko wsparcie procesu rekrutacji, ale przede wszystkim przekazanie informacji o rynku pracy, zasadach poruszania się na nim i poinformowanie beneficjentów o możliwościach uzyskania nowych kwalifikacji czy doświadczeń zawodowych. W trakcie spotkań z doradcami zawodowymi młodzież miała szansę zdobyć wiedzę niezbędną do efektywnego wyjścia ze „szkolnej ławki” wprost na rynek pracy.

-pośrednictwo pracy – pomoc w nawiązaniu kontaktów z pracodawcami zaowocowała pokierowaniem 193 osób na staż zawodowy.

-staże – do odbycia tej formy wsparcia zrekrutowano 193 osoby. Osoby pokierowane na staż wykonywały obowiązki służbowe na konkretnych stanowiskach pracy, zdobywały doświadczenie i wiedzę praktyczną niezbędną do wykonywania tych obowiązków. Ponadto, odbycie tej formy wsparcia pomogło jego beneficjentom nabrać wiary we własne siły, lepiej poznać samego siebie, własne preferencje, predyspozycje i oczekiwania zawodowe. Dla osób odbywających staż poza miejscem

zamieszkania refundowano koszty przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania tej formy wsparcia.

-szkolenia zawodowe - wśród działań na rzecz minimalizacji negatywnych skutków bezrobocia w projekcie zrealizowano także szereg różnego typu szkoleń zawodowych i językowych. Uzyskane w ten sposób kwalifikacje zostały poświadczane dyplomem, certyfikatem czy zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia uprawniającym do podjęcia zatrudnienia zgodnie z uzyskanymi umiejętnościami. 138 beneficjentów poprzez udział w tej formie wsparcia zmieniło bądź uzupełniło swoje kwalifikacje zawodowe, a tym samym zwiększyło realnie swoje szanse na rynku pracy.

Beneficjenci projektu, nie tylko szukali swojego miejsca na rynku pracy wykonując obowiązki „etatowe”, ale ci bardziej odważni zainwestowali siły w stworzenie własnej firmy. Aby wspomóc przyszłych przedsiębiorców w projekcie przewidziano dla nich wsparcie w postaci:

-szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” i indywidualnego doradztwa - zdobyta na szkoleniu wiedza i umiejętności znacznie ułatwiły grupie 35 osób przebrnięcie przez skomplikowany proces założenia własnej firmy.

-jednorazowej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej – otrzymane środki w wysokości 12 000 zł, ułatwiły udźwignięcie ciężarów finansowych towarzyszących założeniu własnej firmy. Realizacja projektu przyczyniła się zatem do powstania w regionie 34 firm, które dzięki wsparciu z Europejskiego Funduszu Społecznego mogły zaistnieć na lokalnym rynku.

W 2007 roku wsparcie w ramach projektu „Pierwszy etat, czy pierwszy biznes?” otrzymało 261 beneficjentów w tym:

-173 beneficjentów skorzystało z usługi poradnictwa zawodowego,

-105 beneficjentów otrzymało usługę pośrednictwa pracy,

-staż rozpoczęło 85 osób,

-w ramach szkoleń zawodowych wsparcie otrzymało 83 beneficjentów (spawanie podstawowe elektryczne, gazowe, metodą MAG lub metodą TIG, prawo jazdy kat. C, kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym, technolog robót wykończeniowych oraz język angielski),

- przeprowadzono szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” dla 20 uczestników projektu,

- fakultatywnym doradztwem w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objęto 14 uczestników szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”,
- udzielenie 20 dotacji absolwentom szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” .

W wyniku uczestnictwa w projekcie zatrudnienie podjęło w 2007 roku 136 osób (113 beneficjentów szkoleń lub staży zawodowych przerywających projekt z powodu podjęcia pracy bądź podejmujących zatrudnienie zaraz po ich ukończeniu oraz 23 beneficjentów dotacji rozpoczynających własną działalność gospodarczą). Oznacza to, iż efektywność zatrudnieniowa projektu ukształtowała się w 2007 roku na poziomie 52%.

Projekt „Metamorfozy” – Działanie 1.3 SPO RZL

Do 30 listopada 2007 r. wydłużono również realizację projektu „Metamorfozy” w ramach Działania 1.3 SPO RZL. Dodatkowe środki przeznaczono na zorganizowanie nowych miejsc przygotowania zawodowego, nowe typy szkoleń zawodowych, a znaczną ich część wypłacono w postaci jednorazowych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.

Projekt był wdrażany przez 20 miesięcy od kwietnia 2006 roku do listopada 2007 roku, a cały jego budżet ostatecznie wyniósł **3 038 969,73 zł**.

Beneficjentami projektu zostały osoby bezrobotne, które ukończyły 25 rok życia (ze szczególnym uwzględnieniem długotrwale bezrobotnych), a okres ich rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej nie przekraczał 24 miesięcy. **Do projektu zrekrutowano zatem 562 beneficjentów, w tym 265 długotrwale bezrobotnych.**

Głównym jego celem była reintegracja zawodowa osób, które bez wsparcia ze strony Urzędu miałyby nikłe szanse na znalezienie zatrudnienia na otwartym, konkurencyjnym rynku pracy. Dlatego też zaimplementowane do projektu formy wsparcia dały możliwość równoczesnego nabycia lub podniesienia kwalifikacji, zdobycia doświadczeń zawodowych oraz powrotu na rynek pracy po dłuższej nieobecności. Zaproponowano następujące formy wsparcia:

-poradnictwo zawodowe – usługą tą objęto wszystkich beneficjentów projektu. Głównym zadaniem było nie tylko wsparcie procesu rekrutacji, ale przede wszystkim przekazanie informacji o rynku pracy, zasadach poruszania się na nim oraz pomoc przy wyborze właściwej ścieżki rozwoju zawodowego,

-pośrednictwo pracy – aktywna pomoc w nawiązaniu kontaktów z pracodawcami zaowocowała pokierowaniem 149 osób na przygotowanie zawodowe,

-przygotowanie zawodowe – do odbycia tej formy wsparcia zrekrutowano 149 osób. Beneficjentom projektu dano możliwość podniesienia kwalifikacji i zdobycia doświadczeń zawodowych na konkretnych stanowiskach pracy. Ponadto, odbycie tej formy wsparcia pomogło im nabrać wiary we własne siły i odwagi by powrócić na rynek pracy, aktywnie poszukiwać zatrudnienia, lepiej poznać samego siebie, własne preferencje, predyspozycje i oczekiwania zawodowe. Dla osób odbywających przygotowanie zawodowe poza miejscem zamieszkania refundowano koszty przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania tej formy wsparcia,

-szkolenia zawodowe – w projekcie przewidziano również wsparcie dla osób pragnących podnieść swoje kwalifikacje i zdobyć umiejętności, które są najbardziej poszukiwane na rynku pracy. Realizowane w ramach projektu szkolenia zawodowe tj.: „operator obrabiarek CNC”, „profesjonalna obsługa firmy”, „obsługa kas fiskalnych z obsługą komputera i GMP GHP”, „obsługa komputera, kasy fiskalnej oraz programu Subiekt”, „prawo jazdy kat. C”, „nowoczesny sprzedawca”, „pracownik hali magazynowej”, „kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym”, „podstawy obsługi komputera i umiejętności wykorzystania Internetu w aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych” oraz „język angielski” znacznie ułatwiły osiągnięcie tych celów. Uzyskane w ten sposób kwalifikacje zostały poświadczane dyplomem, certyfikatem czy zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia uprawniającym do podjęcia zatrudnienia zgodnie z uzyskanymi umiejętnościami. 247 beneficjentów poprzez udział w tej formie wsparcia zmieniło bądź uzupełniło swoje kwalifikacje zawodowe, a tym samym zwiększyło realnie swoje szanse na rynku pracy.

Dla osób, które swoją przyszłość zawodową upatrywały w samozatrudnieniu przewidziano wsparcie w postaci:

-szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” i indywidualnego doradztwa - zdobyta na szkoleniu wiedza i umiejętności ułatwiły grupie 163 osób przebrnięcie przez skomplikowany proces założenia własnej firmy,

-jednorazowej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej – otrzymane środki w wysokości 12 000 zł, pozwoliły udźwignąć ciężary finansowe towarzyszące założeniu firmy. Realizacja projektu przyczyniła się do powstania w regionie 163 firm

z różnych branż, które dzięki wsparciu z Europejskiego Funduszu Społecznego mogły zaistnieć na lokalnym rynku.

W 2007 roku wsparcie w ramach projektu „Metamorfozy” otrzymało 375 beneficjentów w tym:

- 257 beneficjentów skorzystało z usługi poradnictwa zawodowego,
- 85 beneficjentów otrzymało usługę pośrednictwa pracy,
- w przygotowaniu zawodowym uczestniczyło 136 osób,
- w ramach szkoleń zawodowych wsparcie otrzymało 120 beneficjentów,
- przeprowadzono szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” dla 113 beneficjentów,
- fakultatywnym doradztwem w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objęto 52 uczestników szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”,
- udzielenie dotacji 113 beneficjentom absolwentom szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”.

W wyniku uczestnictwa w projekcie zatrudnienie podjęto w 2007 roku 255 osób (141 osób przerywających udział w projekcie z powodu podjęcia pracy lub podejmujących zatrudnienie po ukończeniu danej formy wsparcia oraz 114 beneficjentów rozpoczynających własną działalność gospodarczą). Oznacza to, iż efektywność zatrudnieniowa projektu ukształtowała się w 2007 roku na poziomie 68%.

Projekty adresowane do bezrobotnych kobiet – Działanie 1.6 SPO RZL

Problem bezrobocia wśród kobiet jest traktowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej ze szczególną uwagą - mając na względzie relatywnie trudniejszą sytuację kobiet na rynku pracy, która znajduje odzwierciedlenie w danych statystycznych, kładziemy szczególny nacisk na aktywizację zawodową bezrobotnych kobiet z wykorzystaniem wszystkich dostępnych źródeł finansowania. Szczególną możliwością w tym zakresie stworzył Europejski Fundusz Społeczny (a konkretnie Działanie 1.6 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich – Integracja i reintegracja zawodowa kobiet). Jest to działanie adresowane tylko i wyłącznie do bezrobotnych kobiet, które daje możliwość zorganizowania wsparcia maksymalnie kompleksowego oraz uwzględniającego specyfikę, problemy i potrzeby tej kategorii bezrobotnych.

W 2007 roku Powiatowy Urząd Pracy kontynuował realizację dwóch projektów współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny właśnie w ramach Działania 1.6 SPO RZL.

Projekt „Alfabet biznesu”

Projekt „Alfabet biznesu” dedykowany został 25 bezrobotnym kobietom, które swoją zawodową przyszłość wiązały z samozatrudnieniem.

W pierwszym etapie projektu kobiety brały udział w trzydniowych „Warsztatach aktywizujących”. Uczestnictwo w warsztatach miało służyć podniesieniu wiary we własne siły, nabraniu postaw przedsiębiorczych, aktywności i samodzielności, przełamaniu strachu przed decyzją o założeniu własnej firmy.

W kolejnym etapie 25 uczestniczek, w trakcie miesięcznego szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”, zdobywało kompleksową wiedzę w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Ponadto 22 kobiety otrzymały wsparcie w postaci fakultatywnego doradztwa dla osób zamierzających otworzyć własną firmę (w ramach szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”).

Ostatnim etapem projektu było przyznanie uczestniczkom dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej. Taką dotację otrzymało łącznie 25 beneficjentek projektu. Dzięki przyznanemu w ramach projektu wsparciu wszystkie jego uczestniczki podjęły działalność gospodarczą. Nowopowstałe firmy funkcjonują między innymi w takich obszarach jak: doradztwo marketingowe, szkolenia, badanie rynku i opinii publicznej, działalność artystyczna - projektowanie i dekoracja wnętrz, usługi reklamowe, usługi informatyczne oraz sprzedaż prowadzona drogą elektroniczną. Spośród 26 kobiet, które wypełniły ankietę ewaluacyjną oceniającą cały projekt 26 uczestniczek było zadowolonych z uczestnictwa w nim, zaś 24 uznały, iż dzięki wsparciu otrzymanemu w ramach projektu będą mogły zrealizować swoje dążenia zawodowe. Wynik badania adekwatności wsparcia oraz zadowolenia z uczestnictwa należy zatem uznać za duży sukces projektu.

Całkowita wartość projektu wyniosła 334 555,67 zł, z czego alokacja na rok 2007 ukształtowała się na poziomie 186 543,87 zł.

Projekt „Makijaż zmian”

Projekt „Makijaż zmian” był adresowany do 60 kobiet bezrobotnych, w tym przede wszystkim do kobiet bez doświadczeń zawodowych, o zdezaktualizowanych kwalifikacjach, powracających na rynek pracy po długiej nieobecności oraz kobiet chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą. Realizacja projektu rozpoczęła się w maju 2006 roku, zakończyła w sierpniu 2007 roku. Całkowita wartość projektu wyniosła 418 038,71 zł, w tym 251 037,46 zł to wydatki poniesione w 2007 roku.

Na 2007 rok przypadła realizacja trzeciego etapu projektu, w którym główną formą wsparcia były staże i przygotowanie zawodowe. Spośród 29 kobiet odbywających staż 12 podjęło pracę w trakcie odbywania lub po zakończeniu stażu, zaś spośród 17 kobiet odbywających przygotowanie zatrudnienie podjęło 9 osób. Oznacza to, iż efektywność zatrudnieniowa staży i przygotowań zawodowych wyniosła 45,6%.

Dla tych uczestniczek projektu, którym nie udało się znaleźć pracy w trakcie lub bezpośrednio po zakończeniu stażu lub przygotowania zawodowego przygotowano jeszcze jedną formę wsparcia, tj. trzydniowe warsztaty aktywizacyjne „Aktywne i skuteczne na rynku pracy”. W warsztatach tych uczestniczyło 10 kobiet, które: poznały zasady poruszania się po rynku pracy, zdobyły umiejętności pozyskiwania informacji o wolnych miejscach pracy, nauczyły się korzystać z nowoczesnych technik i metod poszukiwania pracy, doskonaliły umiejętność autoprezentacji w kontakcie z pracodawcą, zdobyły wiadomości z zakresu znaczenia i roli budowania własnego wizerunku zawodowego, rozwinęły kompetencje w zakresie komunikacji werbalnej i niewerbalnej, przygotowały własną strategię pozytywnej autoprezentacji, nabyły umiejętność właściwego zaprezentowania się w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej.

Dopełnieniem kompleksowego wsparcia dla bezrobotnych kobiet była możliwość indywidualnego spotkania z pośrednikiem pracy, z której skorzystało 14 beneficjentek projektu.

Ostatecznie od początku realizacji projektu zatrudnienie podjęło 26 kobiet, zaś w przypadku 9 beneficjentek projekt przyczynił się do podjęcia przez nich samozatrudnienia w ramach założonej przez siebie firmy. Oznacza to, iż spośród 64 beneficjentek projektu dzięki uczestnictwu w nim na rynek pracy weszło 35,

co oznacza ponad 54% efektywność zatrudnieniową przedsięwzięcia.

Należy również dodać, że niezależnie od osiągniętych rezultatów „twardych”, udział w projekcie „Makijaż zmian” pomógł beneficjentkom (także tym, które dotychczas nie podjęły zatrudnienia), zidentyfikować, rozpoznać własne preferencje i predyspozycje, zdefiniować posiadane umiejętności, podnieść i dostosować swoje kwalifikacje do zapotrzebowania na rynku pracy, pomógł wreszcie w uzyskaniu pierwszych i zdobyciu nowych doświadczeń zawodowych - wszystko to powinno przełożyć się w przyszłości na trafny wybór dalszej drogi zawodowej - zwiększając szansę na znalezienie pracy - nie pierwszej lepszej - lecz dającej satysfakcję i zadowolenie.

Formy wsparcia i rezultaty projektu:

- 64 kobiety objęte zostały usługą poradnictwa zawodowego, w ramach której uczestniczyły w autoteście "Zainteresowania i preferencje zawodowe" oraz wypełniły "Kwestionariusz oczekiwań",
- 59 kobiet aktywnie uczestniczyło w 5-cio dniowych zajęciach poradnictwa grupowego, w ramach których pracowały m.in. nad rozwojem świadomości mocnych i słabych stron oraz podniesieniem poziomu samoakceptacji i motywacji wewnętrznej,
- 25 kobiet uzyskało zaświadczenie i certyfikat ukończenia szkolenia „Profesjonalny handlowiec-magazynier”,
- 24 kobiety otrzymały zaświadczenie i certyfikat ukończenia szkolenia „Obsługa administracyjno-biurowa firmy”,
- 10 kobiet otrzymało zaświadczenie i certyfikat ukończenia szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”,
- 5 kobiet otrzymało w ramach projektu jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- 29 kobiet uczestniczyło w stażach zawodowych, zaś 17 w przygotowaniu zawodowym,
- 10 kobiet brało udział w trzydniowych warsztatach aktywizacyjnych „Aktywne i skuteczne na rynku pracy”,
- 14 kobiet uczestniczyło w indywidualnych spotkaniach z pośrednikami pracy,

- w wyniku uczestnictwa w projekcie 26 kobiet podjęło zatrudnienie, zaś 9 samozatrudnienie.

II.4 AKTYWIZACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizuje także działania adresowane do osób niepełnosprawnych. Są to pośrednictwo pracy oraz szkolenia. Działania te stanowią elementy rehabilitacji zawodowej, mającej na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia.

W 2007 r. Urząd dysponował 153 ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych, na które skierowano 71 osób. Pracę w wyniku wydanych skierowań podjęło 38 osób, co oznacza 53,5% efektywność zatrudnieniową pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2007 r. Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizował szkolenia dla osób niepełnosprawnych mające na celu zwiększenie szans tych osób na rynku pracy. Szkolenia finansowane były ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2007 roku skierowano na szkolenia 20 osób. Efektywność zatrudnieniowa tych szkoleń wyniosła 12,5%.

W ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane były m.in. następujące kierunki szkoleń: operator obrabiarek CNC, kierowca wózków jezdniowych, prawo jazdy kat. E, obsługa komputera, kas fiskalnych z programem SUBIEKT, język angielski, technolog robót wykończeniowych, profesjonalna obsługa firmy.

III. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI I WSPIERANIE ROZWOJU ZAWODOWEO PRACOWNIKÓW POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W DĄBROWIE GÓRNICZEJ - PROJEKT „POZIOM WYŻEJ” WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW EFS

Aby Powiatowy Urząd Pracy mógł sprawnie i efektywnie realizować zadania w obszarze aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych niezbędna jest profesjonalnie przygotowana i wykwalifikowana kadra, która na bieżąco doskonali swoje kompetencje zawodowe. Celem stworzenia warunków dla wielowymiarowego i systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników dąbrowskiego Urzędu Pracy przygotowaliśmy projekt „Poziom wyżej” w ramach Działania 1.1 „Rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy”. Na jego realizację pozyskaliśmy 344 706,80 zł ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego bez konieczności zabezpieczania wkładu własnego.

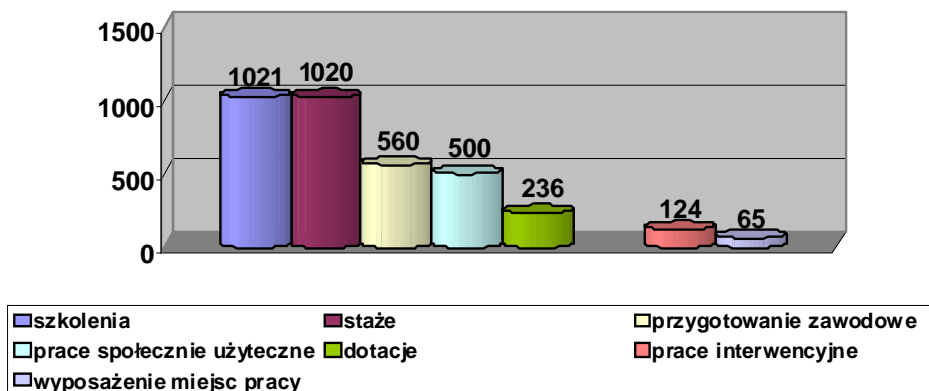
Wdrażanie projektu „Poziom wyżej” rozpoczęło się w roku 2006, jednakże największa koncentracja wsparcia przypadła na rok 2007, w którym zrealizowane zostały następujące działania:

- 11 pracowników uczestniczyło w kursach językowych,
- 10 beneficjentów otrzymało wsparcie w postaci studiów podyplomowych,
- 38 pracowników uczestniczyło w dwumodułowych szkoleniach grupowych; zrealizowano 3 sesje szkoleniowe poświęcone m.in. takim zagadnieniom jak: stosowanie kodeksu pracy, procedura administracyjna w kontekście ustawy o promocji zatrudnienia, profesjonalna obsługa klienta w urzędzie pracy, które uzupełnione były o moduły „miękkie” ukierunkowane na podnoszenie zdolności komunikacyjnych i interpersonalnych.

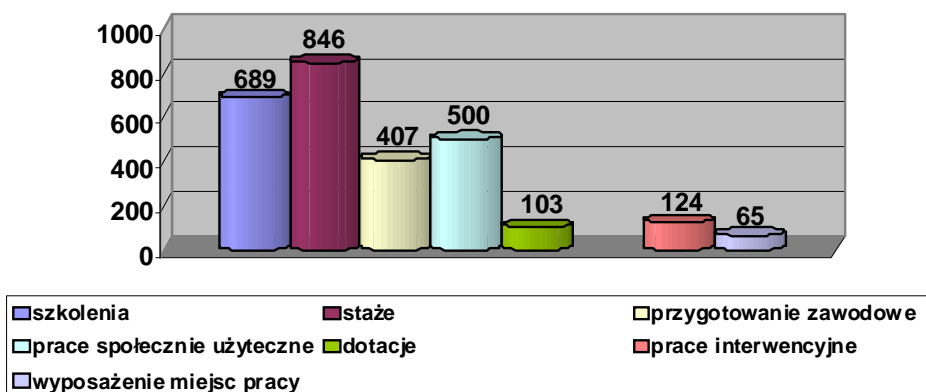
Dobór form wsparcia został podyktowany potrzebami pracowników Urzędu Pracy w obszarze rozwoju zawodowego. Realizowany projekt ma charakter kompleksowy i przyczyni się do ograniczania barier na jakie pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej napotykają w codziennej pracy. Możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, rozwijania swoich umiejętności w różnych obszarach, zapewnienie beneficjentom długofalowego wsparcia w ramach projektu zwiększy wśród pracowników poczucie, że pracodawca w nich inwestuje, że rozwijają się zawodowo, a tym samym będzie czynnikiem wiążącym zasoby ludzkie z organizacją, pozwalającym na ukształtowanie stabilnej i dobrze zmotywowanej kadry.

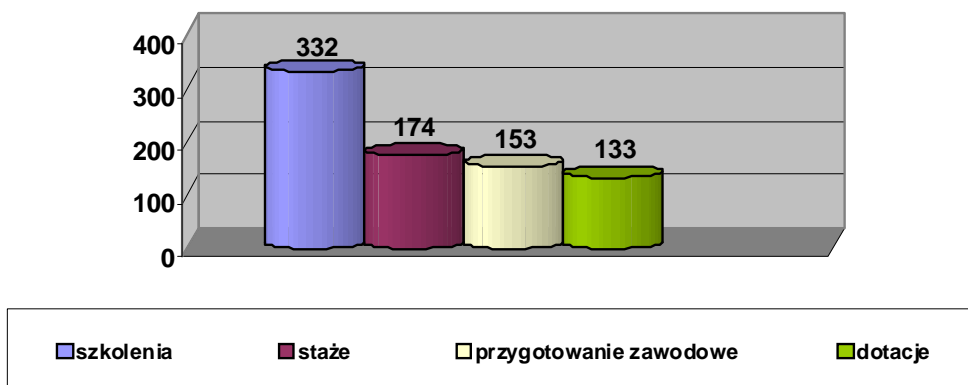
Liczba uczestników programów rynku pracy w 2007 r. *

Liczba uczestników programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy w 2007 r.

Liczba uczestników programów w rynku pracy finansowanych ze środków EFS w 2007 r.

* - dane nie uwzględniają osób, których wsparcie finansowane było ze środków PFRON

**WYDATKI FUNDUSZU PRACY
NA PROGRAMY RYNKU PRACY REALIZOWANE
W 2007 ROKU**

Lp.	NAZWA PROGRAMU		
		w tys.	w %
1.	Staże zawodowe	2 466,5	31,2
2.	Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	1 313,0	16,6
3.	Szkolenia	1 011,6	12,8
4.	Przygotowanie zawodowe	960,8	12,1
5.	Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia miejsc pracy	844,7	10,6
6.	Prace interwencyjne	261,9	3,3
7.	Prace społecznie użyteczne	213,4	2,7
8.	Programy wspierające (m.in. refundacja kosztów: przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia, sprawowania opieki nad dzieckiem lub osobą zależną)	43,7	0,6
9.	Pożyczki szkoleniowe	5,6	0,1
10.	Projekty współfinansowane z EFS (wkład własny)	792,6	10,0
OGÓLEM		7 913,8	100

**WYDATKI EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO
NA PROJEKTY REALIZOWANE W 2007 ROKU**

TYTUŁ PROJEKTU	DZIAŁANIE	WYDATKI
„Pierwszy etat, czy pierwszy biznes?”	1.2	861 312,77
„Metamorfozy”	1.3	2 005 276,21
„Makijaż zmian”	1.6	251 037,46
„Alfabet biznesu”	1.6	186 543,87
OGÓŁEM :		3 304 170,31